

RocaJunyent Informa

Departament de Protecció de Dades, Ciberseguretat i Tecnologia i
Departament de Dret de la Competència i de la Unió Europea
21 de gener 2024

Digital Markets Act: Novetats a curt termini en els mercats digitals

En els pròxims mesos, els mercats digitals experimentaran un canvi normatiu tremendament rellevant, en la mesura en què diverses empreses identificades com especialment dominants en els mateixos es veuran obligades a complir amb les importants obligacions que els imposa, a partir del 6 de març de 2024, el **Reglament (UE) 2022/1925**, de Mercats Digitals (més conegut com a “*Digital Markets Act*”, o “*DMA*”, per la seva denominació en anglès).

Concretament, sis empreses han estat designades, fins a la data, com a guardians d'accés o *gatekeepers* per la Comissió Europea¹ : **Alphabet, Amazon, Apple,**

ByteDance, Meta i Microsoft, propietàries de plataformes digitals com Google, Youtube, Facebook, Instagram, App Store, IOS, Android, Whatsapp, Messenger o TikTok, entre altres.

Aquestes empreses disposen de poques setmanes per a ajustar quant resulti necessari, si és el cas, per a garantir, a partir de març d'enguany, l'empleno de les noves obligacions imposades per la DMA; tot això amb vista a assegurar un correcte i equilibrat funcionament del mercat en els principals sectors digitals, i en particular, en les plataformes digitals que, per la seva importància i influència, resulten essencials per a milions d'empreses, consumidors i usuaris a la Unió Europea.

Algunes d'aquestes obligacions imposades per la Comissió Europea als citats *gatekeepers* són les següents:

- Hauran d'aplicar condicions equitatives, raonables i no discriminatòries d'accés a les seves botigues d'aplicacions informàtiques, motors de cerca, botigues en línia i serveis de xarxes socials.
- Hauran d'abstenir-se d'incloure clàusules de paritatⁱⁱ en perjudici dels usuaris professionalsⁱⁱⁱ.
- Hauran d'abstenir-se d'impedir que els usuaris professionals promoguin ofertes entre els usuaris finals^{iv} i celebrin amb ells contractes a través de qualsevol altre canal de distribució o plataforma.
- Hauran d'abstenir-se de tractar més favorablement els serveis i productes del propi *gatekeeper* en comparació amb productes similars de tercers (en termes de classificació, indexació o rastreig, per exemple).
- Hauran de permetre que les empreses accedeixin a les dades i informació que generen els seus serveis en les plataformes dels *gatekeepers*,
- Hauran d'abstenir-se d'utilitzar dades que no siguin públicament generats o proporcionats pels usuaris professionals en el context de l'ús dels serveis de la plataforma, etc.
- Hauran de permetre i possibilitar efectivament la instal·lació i ús efectiu d'aplicacions informàtiques o botigues d'aplicacions de tercers que utilitzin els seus sistemes operatius o interoperen amb aquests.
- Hauran d'abstenir-se d'exigir a usuaris finals que utilitzin serveis accessoris com a serveis d'identificació, serveis tècnics, motors de navegació o serveis de pagament web del *gatekeeper* que permetin la prestació de serveis de pagament. En el cas dels usuaris professionals, el *gatekeeper* no podrà exigir-los que utilitzin, ofereixin o interoperen amb aquesta mena de serveis.

- Hauran d'assegurar la transparència de preus en la intermediació publicitària respecte als anunciants i els editors.
- No podran exigir als usuaris que se subscriuguin o registrin en qualsevol servei bàsic de plataforma com a condició per a poder utilitzar qualsevol dels serveis bàsics de plataforma del *gatekeeper*, així com accedir, inscriure's o registrar-se en ells.
- Hauran d'abstenir-se d'introduir condicions de resolució dels seus contractes de serveis desproporcionades o de difícil execució.
- Tampoc podran evitar que els usuaris desinstal·lin qualsevol programari o aplicació que hagi estat preinstal·lat pel *gatekeeper*, etc.

Des del punt de vista de la normativa de protecció de dades, a més del seu compliment general, els *gatekeepers*:

- a) Hauran de garantir als interessats de manera gratuïta el dret a la portabilitat de dades entre plataformes i el dret d'accés continu i en temps real a tals dades, en els termes previstos en el Reglament General de Protecció de Dades^v.
- b) Tret que l'usuari hagi prestat el seu consentiment, hauran d'abstenir-se de:
 - i. utilitzar dades personals recol·lectades a través de serveis de tercers que depenguin de les seves plataformes per a fins de publicitat en línia;
 - ii. combinar dades personals obtingudes dels seus serveis o plataformes amb informació d'altres serveis que ofereixin, o amb dades de serveis externs, amb l'objectiu de crear perfils publicitaris;
 - iii. creuar dades personals entre diferents serveis que proporcionin, incloent-hi la prohibició d'usar dades d'una plataforma o servei per a beneficiar un altre dels seus serveis, i viceversa;
 - iv. quan l'usuari final hagi denegat o retirat el consentiment prestat, el *gatekeeper* no sol·licitarà el consentiment per al mateix fi més d'una vegada en el termini d'un any.
- c) Hauran de proporcionar sota petició prèvia, a terceres empreses proveïdores de motors de cerca en línia, l'accés a dades sobre classificacions, consultes, clics i visualitzacions, sempre anonimitzant totes les dades personals que puguin contenir.

A partir del 6 de març de 2024, en cas de veure's afectat per un incompliment de les obligacions imposades als *gatekeepers* per la DMA, tot usuari - professional o no – o competidor de les plataformes citades podrà posar en coneixement de les autoritats competents qualsevol pràctica o comportament que pugui contravenir l'assenyalada normativa.

La Comissió Europea serà l'encarregada de supervisar el compliment de tals obligacions, amb el suport de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència i l'Agència Espanyola de Protecció de Dades al nostre país. En casos d'incompliment, els *gatekeepers* s'enfronten a possibles sancions de fins al 10% del seu volum total de negocis a nivell mundial - que pot augmentar fins al 20%, en cas de reincidència – i a possibles mesures correctores addicionals si la infracció es torna sistemàtica.

ⁱ Vegeu [aquí](#) la nota de premsa de la Comissió Europea, de 6.9.2023, designant als citats gatekeepers.

ⁱⁱ Clàusules de paritat o de “client més afavorit” són aquelles que impedeixen a un proveïdor oferir els seus productes o serveis a través d'altres plataformes de distribució a preus més baixos o en condicions més atractives respecte a les pactades amb la plataforma amb la qual es pacta la paritat.

ⁱⁱⁱ Per usuaris professionals ha d'entendre's, segons la definició del art.2.21 DMA: “Tota persona física o jurídica que, a títol comercial o professional, utilitzi serveis bàsics de plataforma per a subministrar productes o prestar serveis als usuaris finals o utilitzi aquests serveis en el marc del subministrament de productes o la prestació de serveis als usuaris finals”.

^{iv} Per usuari final ha d'entendre's “tota persona física o jurídica que utilitzi serveis bàsics de plataforma i que no ho faci com a usuari professional” (art.2.20 DMA).

^v Art.20 i art.15 del [Reglament \(UE\) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell de 27 d'abril de 2016 relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE](#)